

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 33.064/4

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Mobilité et des Transports, le 22 février 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "établissant le modèle de la carte de légitimation justifiant la qualité des agents chargés du contrôle de la navigation", a donné le 26 février 2002 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.064/4

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 22 février 2002 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Mobiliteit en Vervoer verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van het model van legitimatiekaart waaruit de hoedanigheid van de ambtenaren belast met de scheepvaartcontrole blijkt", heeft op 26 februari 2002 het volgende advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2e, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre de demande d'avis et le préambule s'expriment en ces termes :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaren, aangewezen in het koninklijk besluit van 3 februari 2000 houdende aanwijzing van de ambtenaren die belast zijn met de uitvoering van en de controle op de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de scheepvaart, hun bevoegdheden moeten kunnen uitoefenen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie; dat de voornoemde bepalingen van deze wet in werking zijn getreden op 1 april 1999; dat de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaren bijgevolg sedert deze datum van hun hoedanigheid moeten kunnen blijk geven door een legitimatiekaart;"

*

* *

Le Conseil d'Etat, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

Sur ces trois points, le projet appelle les observations qui suivent.

1. Les mentions figurant dans le modèle de carte de légitimation repris dans l'annexe sont rédigées en langue française, néerlandaise et allemande.

.../...

En vertu de l'article 61, § 2, des lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966,

"Les ministres consultent la commission [permanente de contrôle linguistique] sur toutes les affaires d'ordre général qui concernent l'application des présentes lois coordonnées. Si l'avis demandé n'est pas émis dans le quarante-cinq jours, le ministre intéressé saisit le Ministre de l'Intérieur qui se substitue à la commission."

En tant que l'annexe du projet règle l'emploi des langues en matière administrative en déterminant les langues utilisées pour les mentions qui figureront sur les cartes de légitimation, elle doit être soumise à l'avis préalable de la Commission permanente de contrôle linguistique.

Or l'avis de cette Commission n'a pas été sollicité.

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le caractère substantiel de cette formalité dont l'omission expose l'arrêté à une annulation ⁽¹⁾.

2. En ce qui concerne l'article 3, la rétroactivité du projet d'arrêté royal soumis, qui conduirait à créer la fiction suivant laquelle les cartes de légitimation auraient été possédées dès le début par les agents contrôleurs, est inopérante.

La disposition doit être omise.

⁽¹⁾ Voir, dans le même sens, l'avis 31.043/2, donné le 19 décembre 2000 sur un projet d'arrêté royal "relatif à la carte de légitimation des officiers de police judiciaire, officiers auxiliaires du procureur du Roi, de la commission des jeux de hasard et de son secrétariat", et l'avis 31.187/2, donné le 25 janvier 2001 sur un projet d'arrêté ministériel "déterminant le modèle de la carte de légitimation des dirigeants responsables et de leurs mandataires permanents et des délégués permanents des organisations syndicales du personnel des services de police".

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag en in de aanhef als volgt :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaren, aangewezen in het koninklijk besluit van 3 februari 2000 houdende aanwijzing van de ambtenaren die belast zijn met de uitvoering van en de controle op de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de scheepvaart, hun bevoegdheden moeten kunnen uitoefenen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 3 mei 1999 tot regeling van de bevoegdheidsverdeling ingevolge de integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de federale politie; dat de voornoemde bepalingen van deze wet in werking zijn getreden op 1 april 1999; dat de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaren bijgevolg sedert deze datum van hun hoedanigheid moeten kunnen blijf geven door een legitimatiekaart;"

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, bepaalt de Raad van State, afdeling wetgeving, zich tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen :

1. De vermeldingen in het model van een legitimatiekaart, dat als bijlage is opgenomen, zijn opgesteld in het Nederlands, het Frans en het Duits.

.../...

Artikel 61, § 2, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, luidt als volgt :

"De Ministers raadplegen de Commissie (bedoeld wordt de Vaste Commissie voor Taaltoezicht) over alle zaken van algemene aard die de toepassing van deze gecoördineerde wetten betreffen. Wordt het gevraagde advies niet binnen vijfenveertig dagen verleend, dan legt de betrokken Minister de zaak voor aan de Minister van Binnenlandse Zaken, die in de plaats van de Commissie adviseert."

In zoverre de bijlage van het ontwerp het gebruik der talen in bestuurszaken regelt door de talen te bepalen die gebruikt zullen worden voor vermeldingen op legitimatiekaarten, moet zij ter fine van een voorafgaand advies voorgelegd worden aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Welnu, er is niet verzocht om het advies van deze Commissie.

De steller van het ontwerp wordt erop gewezen dat dit vormvoorschrift een substantiële vormvereiste is en dat het ontbreken ervan aanleiding kan geven tot de nietigverklaring van het besluit ⁽¹⁾.

2. Wat artikel 3 betreft, is de terugwerkende kracht van het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit, die de fictie zou doen ontstaan dat de met controle belaste ambtenaren van bij het begin in het bezit zijn geweest van legitimatiekaarten, doelloos.

De bepaling behoort te vervallen.

⁽¹⁾ Zie, in diezelfde zin, advies 31.043/2, gegeven op 19 december 2000 over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de legitimatiekaart van de officieren van gerechtelijke politie, hulpofficieren van de procureur des Konings, van de kansspelcommissie en van haar secretariaat", en advies 31.187/2, gegeven op 25 januari 2001, over een ontwerp van ministerieel besluit "tot vaststelling van het model van de legitimatiekaart van de verantwoordelijke leiders en hun vaste gemachtigden en van de vaste afgevaardigden van de vakorganisaties van het personeel van de politiediensten".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Madame
Mevrouw

M.-L. WILLOT-THOMAS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Messieurs
de Heren

P. LIÉNARDY,
P. VANDERNOOT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

A.-C. VAN GEERSDAELE,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme V. FRANCK, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. V. FRANCK, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

M.-L. WILLOT-THOMAS